

Urbanet Analyse

Prinsipper for nye trafikkavtaler på jernbanen

Bård Norheim Urbanet Analyse

Frokostseminar 9.9.2019

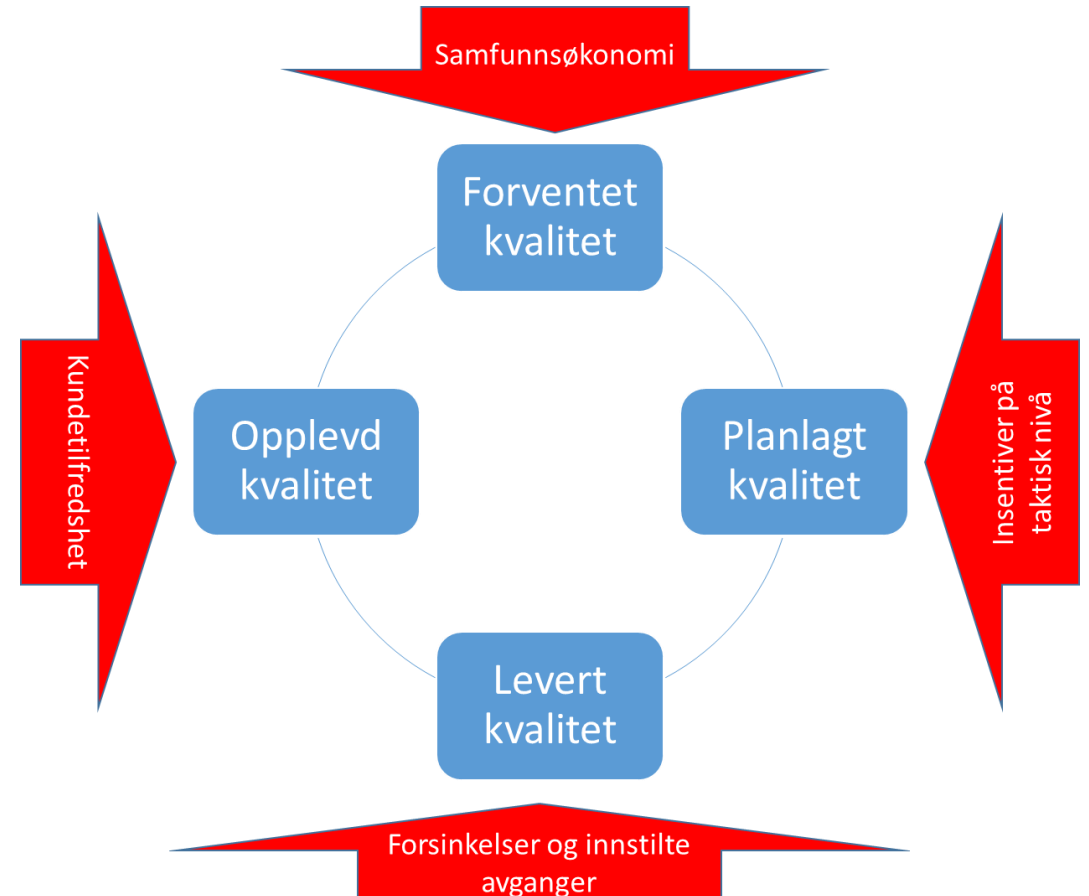
Utfordringer med nye jernbanekontrakter

- Ubalanse mellom samfunnsøkonomi og bedriftsøkonomi
 - Bedre tilbud for dagens togpassasjerer
 - Redusert biltrafikk
 - Forsinkelser og innstilte avganger
 - Miljøkrav og ny teknologi
- Manglende samordning
 - Mot annen kollektivtransport
 - Mellom infrastruktur og drift
- Økonomisk risiko
 - For operatørene når insentivene øker
 - For myndighetene hvis leveransen svikter
 - Balanse mellom ansvar og økonomisk risiko
- Behov for innovasjon og nytenkning
 - Økt differensiering og markedsretting
 - Politiske rammebetingelser og føringer
 - Hvordan velge mest innovative operatør?

Målsettingen med bonus og malus i trafikkavtaler – operatøren tar hensyn til samfunnsøkonomi

Det kan være hensiktsmessig å dele disse insentivene inn i tre hovedgrupper:

1. Incentiver for å utvikle et best mulig tilbud
2. Incentiver for å sikre god leveranse
3. Incentiver for å sikre god kundeservice

Insentiver for å sikre god kundeservice (KTI)

- Det bør være en kundetilfredshetsundersøkelse etter felles mal for alle strekninger i Norge:
 - Forenkles og målsettes mot oppfølging av kontraktene
 - Hovedresultatene er offentlige
 - Iverksettes tiltak og trussel om terminering av kontrakten
- Insentiver basert på KTI er alternativ til andre insentiver
 - Kan være gunstig hvis det er tunge ytre faktorer som kan påvirke passasjerutviklingen framover
 - Eller hvis det er vanskelig å registrere/isolere togpassasjerene fra øvrig trafikk
 - Symmetrisk og korrigerende for tilfeldige svingninger
- Fokus på de insentivene som de andre bonus/malus ordningene ikke fanger opp
 - Både fornøyd og misfornøyd
 - Komfort
 - Togtype
 - Informasjon
 - Annet?

Trafikantenes tidskostnader ved driftsavvik

Innstilte avganger

- Bonus/malus ved innstilte avganger eller forsinkede tog vil avhenge av:
 1. Hvor mange som blir forsinket,
 2. Frekvensen på strekningen
 - Ventetid til neste tog
 - Hvor trangt det er på neste tog
 3. Om operatørene informerer om driftsavvik
 - Venter hjemme eller på stasjonen
 4. Ekstra forsinkelse når en avgang innstilles

Forsinkelser

1. Ulempen ved at folk kommer for sent til en avtale eller liknende
2. Den indirekte ulempen ved at de må tilpasse seg til et usikkert togtilbud
3. Økte tidskostnader ombord på det toget som er forsinket

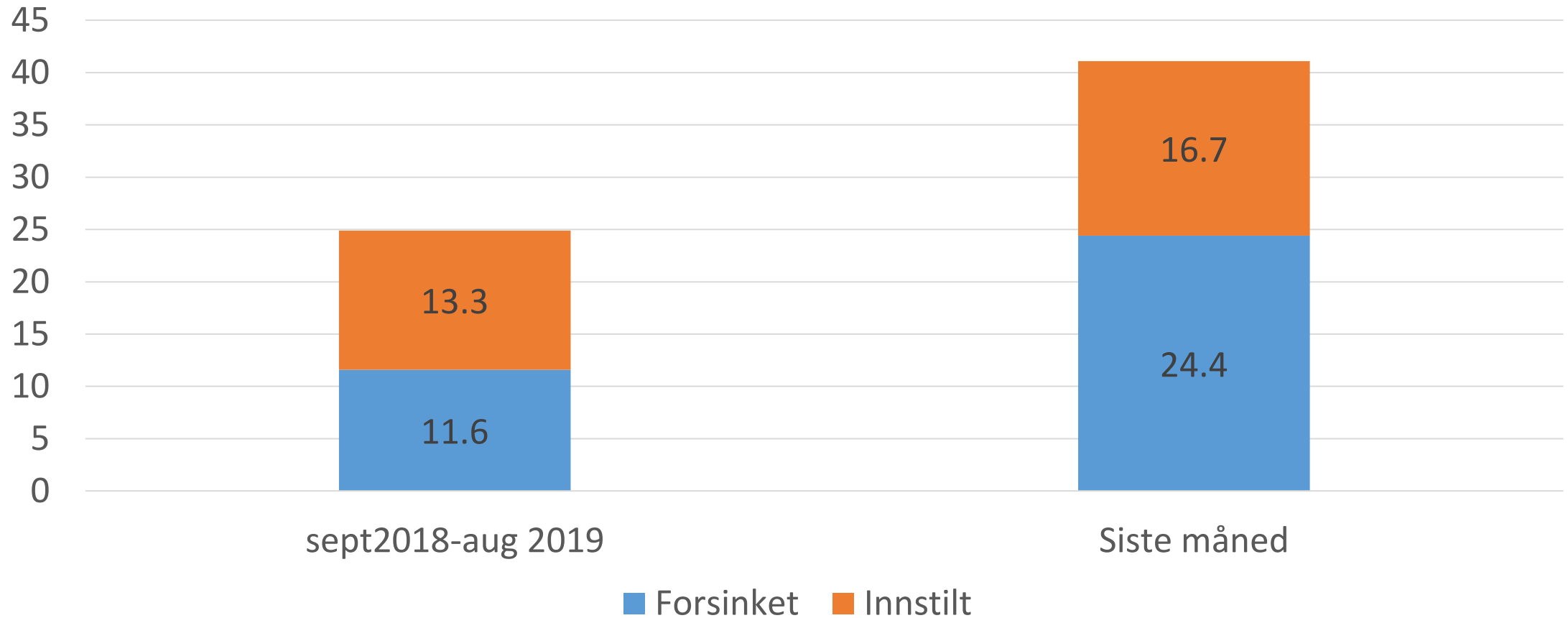
Bonus/malus for driftsavvik

	Fjerntog	Regiontog	Lokaltog	Felles (?)
	Med reisegaranti			
Forsinkelse (per minutt)	6 kr	6 kr	4 kr	6 kr
Innstilte avganger	Alternativ transport			
Kompensasjon (per avgang)	300 kr	100 kr	50 kr	2*billettprisen
	Uten reisegaranti			
Forsinkelse per avgang forsinket (kr/min)				
Rush	1700	2600	2200	2600
Øvrig	1000	800	500	800
Malus ved innstilte avganger (1000 kr/avg)	Alternativ transport			
Rush	80	65	30	40
Øvrig	50	45	15	20
Bonus for varsling rush				
Rush	40	20	10	10
Øvrig	25	20	7.5	7.5
KTI: Tiltak hvis nivået faller under startnivå	90 %	90 %	90 %	90 %

Bonus/malus for driftsavvik

	Fjerntog	Regiontog	Lokaltog	Felles (?)
	Med reisegaranti			
Forsinkelse (per minutt)	6 kr	6 kr	4 kr	6 kr
Innstilte avganger	Alternativ transport			
Kompensasjon (per avgang)	300 kr	100 kr	50 kr	2*billettprisen
KTI: Tiltak hvis nivået faller under startnivå	90 %	90 %	90 %	90 %

Forsinkelser og innstilte avganger Oslo-Ski

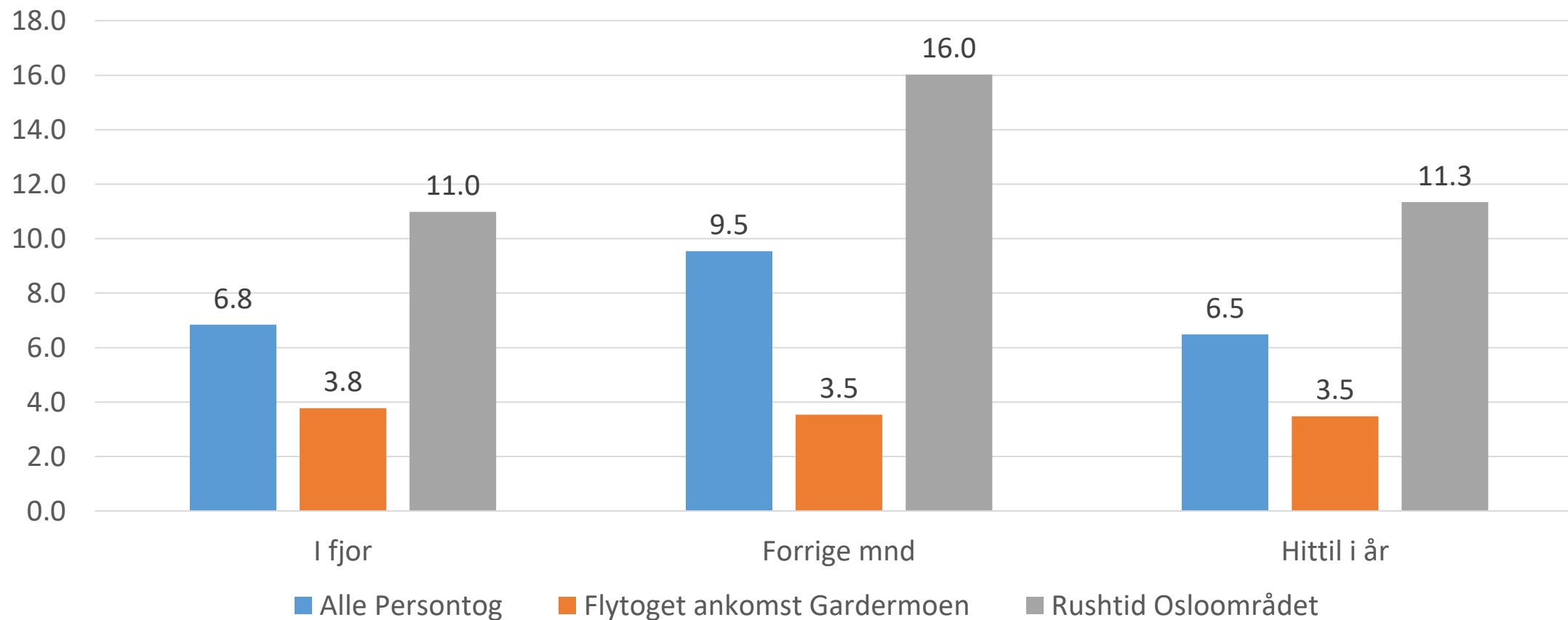

Reisegaranti

Kr/reise og måned

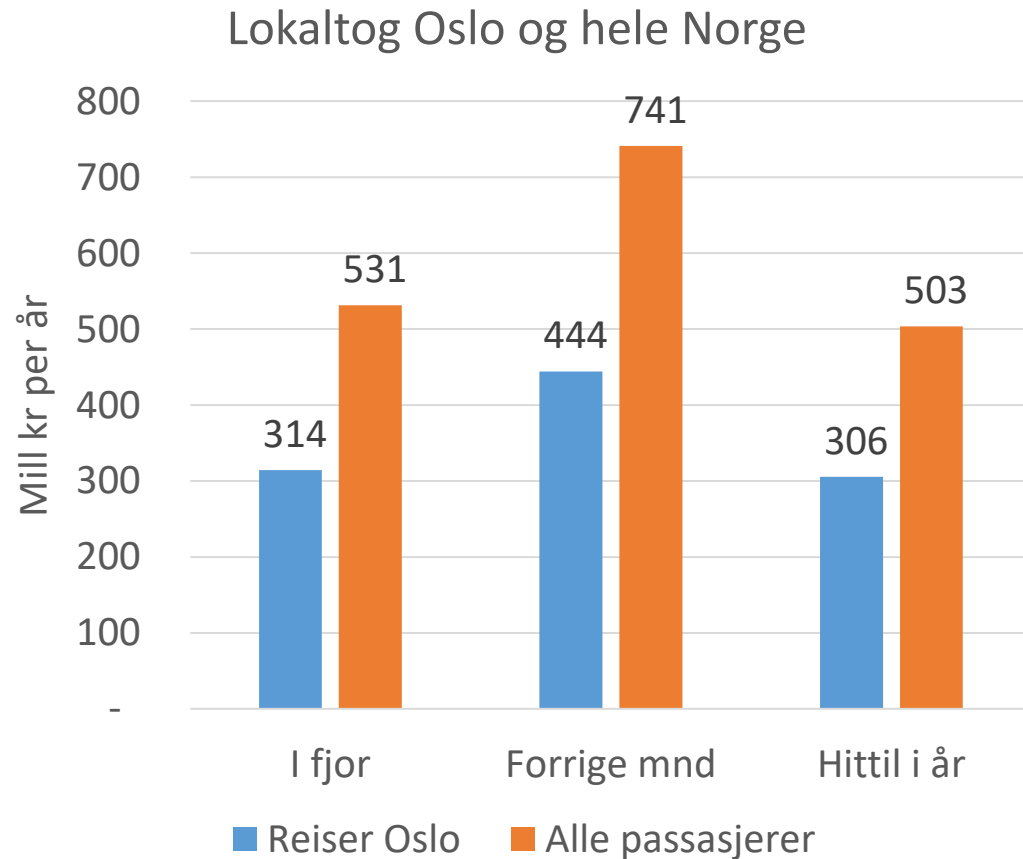
Eksempel Oslo-Ski	Snitt siste år	Siste måned
Passasjerkostnader	13,6	23,0
Daglig rushtrafikkant	599	1012
Månedskortpris	1329	1329
Kompensasjon	45 %	76 %

Forsinkelseskostnader (kr/reise)

Anslag på totale forsinkelseskostnader

Mill kr per år

Påslag i anbudskontrakten

- + innstilte avganger....

Avtaler mellom operatør og Bane Nor om ansvarsdeling

- Kompensasjon til registrerte passasjerer
- Kan dekkes som påslag i prisen
 - Kundekort med garanti

Konsekvenser for operatører, myndigheter og trafikanter

- Innretning på insentivene vil ha betydning for:
 - Hvilke operatør som vinner konkurransen
 - Hvordan tilbudet utvikles for å forbedre tilbudet
- Inkludere reisegaranti:
 - For å kompensere for trafikantenes ulemper
 - Gir flere passasjerer
- Felles KTI-undersøkelser
 - Målrettes mot kontrakter
 - Hovedresultater offentlig
 - Fokus på myke faktorer
- Dempe økonomisk risiko
 - Tilskudd per endret tilbud og passasjerer
 - Ansvarsdeling for levert kvalitet (måltall)
 - God informasjon om markedsforhold og drift til alle budgivere
 - Inntektsfordeling og krav til iverksetting av tiltak (KTI)